excursieverslagen

NEUENBURGER URWALD 25 april 1987

Piet Glas

Het Neuenburger Urwald tussen Leer en Wilhelmshaven en het Hasbruch onder Oldenburg zijn eiken- haagbeuken bossen stammend uit de Middeleeuwen. In het midden van deze bossen liggen percelen, de "Urwälder", waarin de laatste honderd jaar geen echt onderhoud is gepleegd. Een boom valt bijvoorbeeld om met wortelkluit en al en blijft zo liggen. Dode bomen worden niet omgezaagd. Het bos krijgt daardoor een ruig aanzien. Dergelijke bossen bestaan uit drie etages: boomlaag, struiklaag en kruidenlaag. Karakteristiek zijn natuurlijk de beuken, haagbeuken en eiken in de boomlaag. Wij kwamen in de tijd dat velden bosanemonen volop in bloei stonden in de kruidlaag hetgeen een bijzonder fraai aanzien aan het bos gaf. In de grond ligt keileem dicht onder de oppervlakte zodat de bosbodem aardig nat kan zijn door stagnerend regenwater. Deze korte beschrijving geeft aan dat het bosmilieu rijk en gevarieërd is.

Onze autokaravaan kwam 's morgens vroeg in de mist aan. Pas later in de morgen klaarde het weer op en brak de zon door. Misschien een reden dat de zang- en territorium aktiviteiten lang duurden. Voor velen van ons een goede gelegenheid om zich weer in de bosvogelgeluiden te verdiepen. Ik zal geen soortenlijst geven, we weten zo langzamerhand wel welke vogels we in zo'n rijk bosmilieu kunnen ontmoeten. Echter twee uitzonderingen:

De middelste bonte specht hebben we uitgebreid kunnen bewonderen. Je gaat maar een poosje op een strategische plek zitten en je krijgt de vogel op een presenteerblad: de haastige roffel, het gekke geblaat en het fraaie kleurenpatroon.

En dan de appelvinken. We hoorde ze door het hele bos in de kruinen van de eiken met hun scherpe, hoge, "pit"-geluid. Ondanks de nog vrijwel kale bomen waren de vogels moeilijk te lokaliseren. Ze bewegen zich namelijk nauwelijks in de kruinen. Tenslotte zagen enkele onder ons zes vogels op korte afstand op de grond fourageren. Net als merels keerden ze afgevallen bladeren om. Wat ze aten konden we net niet zien. Pas toen zag je hoe schitterend de vogel gecamoufleerd is op de grond tussen het afgevallen verdorde blad.

Tot slot een opmerking die de excursieleider eigenlijk in het bos had moeten maken: Ook voor Avifaunaleden geldt dat ze zich in het "Urwald" aan de paadjes moeten houden!

Aantal deelnemers: 22.

